

LUOMATTOMASTA VALOSTA

Athosvuoren Pyhän Andreaan skiitan johtaja arkkimandriitta Efraim

Kysymys: Arkkimandriitta Efraim, voisitteko kertoa meille jotain luomattomasta valosta?

Vastaus: Meidän aikamme Isät sanovat, että Kristus teki auringon äärettömän kirkkaaksi, jotta kaikki olisivat osallisia valosta. Myös oman planeettajärjestelmämme ulkopuolella monet novat ja supernovat loistavat avaruudessa, niin että koko luotu ja laajaakin laajempi maailman-kaikkeus on täynnä valoa.

Ihminen ei kuitenkaan tyytynyt vain auringon valoon, pelkkiin valohiukkasiin, vaan keksi myös sähkövalon muuttaakseen yönkin päiväksi. Keksintönä, teknologian löytönä, tieteen edistysaskeleena sähkövalo on hyvä ja siunauksellinen. Tästä huolimatta ihmisen sammumaton kaipuu saada nauttia jatkuvasta sähkövalosta, jottei hänen tarvitsisi kärsiä hetkeäkään pimeydestä, kätkee jollakin tavalla sisäänsä ajatuksen siitä, että me olemme kokonaan unohtaneet luomattoman valon olemassaolon. Kun pyhä Johannes Damaskolainen kirjoittaa pääsiäiskanonissaan “nyt on kaikki täynnä valoa: taivas ja maa ja alimmainen tuonela” hän paljastaa meille, että luomaton valo valaisee aina kaiken, että kaikki ihmiset suorastaan kylpevät luomattomassa valossa. Kristuksemme on läsnä kaikkialla, samoin on läsnä kaikkialla Hänen armonsa, niin myös Hänen luomaton valonsa. Tämän mukaisesti on myös tulkittava Kristuksen sana itsestään “minä olen maailman valkeus” (Joh. 8:12), sillä Hän ei tarkoita tässä auringon valoa eli luotua valoa, vaan luomatonta valoa. Näin me Kirkossa opetamme ja myös uskomme.

Ongelma luomattoman valon kohdalla on kuitenkin meissä ortodokseissa, meidän sielumme näkökyvyssä eli meidän mielessämme. Näkeekö vai karsastaako se: näkeekö se asiat nurjasti, väärässä valossa, vai näkeekö se kenties puutteellisesti, ikään kuin vain toisella silmällään, vai onko se mahdollisesti kokonaan sokeutunut? Pyhässä evankeliumissa Kristus kuitenkin paljastaa meille tien tuon valon näkemiseen, ojentaa ulottuvillemme sitä koskevan salatun avaimen, kun sanoo: “Autuaita ovat puhdassydämiset, sillä he saavat nähdä Jumalan” (Matt. 5:8) nimittäin luomattomassa valossa. Tarvitaan kilvoitusta kilvoituksen perään ja vaivannäköä vaivannäön perään, jotta voittaisimme pahat ajatukset, jotka kiusaavat meitä ylen määrin. Ne eivät kiusaa meitä siksi, että olisimme edelleen valtavan pahoja, vaan täynnä kateutta oleva paholainen pommittaa meitä jatkuvasti ja ruuskii meitä armotta, tuntematta sääliä. Näin käy erityisesti nuorille, jotka tuntevat viehtymystä toisia nuoria kohtaan. Siksi paholainen iskee kyntensä erityisesti heihin, niin miehiin kuin naisiin, ettei yksikään ortodoksi vain pääsisi omakohtaisesti tuntemaan luomatonta valoa.

Kun me toteutamme arkielämässämme hyveitä sekä kestämmme nurisematta ja kiittäen meitä kohtaavat sairaudet, koettelemukset, panettelut, valheelliset puheet ja lähimmäistemme juonittelut, silloin edellytykset luomattoman valon näkemiseen ovat kohdallamme täyttymässä. Ja hetkellä, jolloin Kristus haluaa, näin elävä ihmisen saa kokemuksen tästä luomattomasta jumalallisesta valosta.

Valamon kansanopiston seminaari “Kristuksesta ja Kirkosta älkää etäännykö; sisä- ja ulkolähetys Ortodoksisessa kirkossa” 26.05.2002; käännöksen Hannu Pöyhönen; julkaistaan tekijän luvalla